NARODOWE CENTRUM KULTURY

DŻDŻU

Forma DŻDŻU to dawna postać D. lp. rzeczownika DESZCZ, który w tamtych zamierzchłych czasach (XV - XVI w.) odmieniał się nieco inaczej: deszcz, dżdżu, dżdżowi, dżdżem, o dżdżu (i w liczbie mnogiej już z mianownikiem: dżdże, dżdżów, dżdżom, dżdżami, o dżdżach). Rzeczownik o takiej odmianie (będącej konsekwencją wokalizacji jerów) rozbił się na dwa warianty fonetyczne: do dźwięcznych form przypadków zależnych dorobiono wtórnie M. lp. o postaci DEŻDŻ, który jednak nie dotrwał do naszych czasów, a do bezdźwięcznego M. lp. - bezdźwięczne formy przypadków zależnych, które razem z pierwotnym mianownikiem oderwały się od dawnej odmiany, utworzyły osobny rzeczownik i zachowały się w znakomitej formie do dzisiaj. A dżdże pozostały okrojone - pozbawione formy M. lp.